

«تنهایی استراتژیک تاریخی ایران» در بوته نقد

تفاضل‌های درونی چارچوب تحلیلی رئیس‌نژاد نغته‌ها را ناکارآمد می‌کند، بلکه به سردرگمی راهبردی و «سردرد ژئوپلیتیکی» نیز می‌انجامد. از یک سو، فرض می‌شود جغرافیا و تاریخ موجب اختلاف دامنی همسایگان ایران است، از سوی دیگر ادعان می‌شود سیاست حمایت از گروه‌های غریبی، ناگزیر است از بین حال باعث تشدید مخصه ژئوپلیتیکی هم می‌شود. در نهایت، راه حل، تشکیل نهاد امنیت جمعی با محوریت تهران، آنکارا و ریاض معرفی می‌شود؛ مشورتهایی که خود در روایت اولیه به عنوان عناصر تهدید معرفی شده‌اند. مژنون بر این است؛ پیش‌شرط چنین نهادی، خروج ایالات متحده از منطقه دانسته می‌شود؛ تغییر خارج از چارچوب نظری و به لحاظ عملی غیرواقع‌بینانه به حکم پاک کردن صورت مسئله خارجی جمهوری اسلامی است. بگونه می‌توان با کشوری چون ترکیه، که عضو ناتو است و فرضاً در زمره شمنان تاریخی ایران قرار دارد و عربستان سعودی که به شدت به ایالات متحده متکی است، انتقال امنیتی ایجاد کرد، در عین حال خواستار حذف حضور آمریکا از منطقه نیز بود؟ این نتایج تحلیلی نغته‌ها با مقدمات نظری و ندهای به ظاهر تاریخی ناممخوان‌اند، بلکه از حداقل واقع‌بینی و تقدماتی موضوعات روابط بین‌الملل بر خوردار نیستند. نکته اساسی، غیبت اصل دو مؤلفه بنیادین سیاست خارجی جمهوری اسلامی در این تحلیل است: تقابل با اسرائیل و دشمنی با ایالات متحده. تحلیل رئیس‌نژاد در سطح منطقه‌ای استوفی می‌ماند و نسبت به مهم‌ترین سیاست خارجی جمهوری اسلامی با سکوت اختاری می‌کند یا حداقل توان تبیین است. این خلا، بیشه در درون گرای افراطی نظریه دارد که به افاده ارائه تصویری نظام‌مند از سیاست خارجی، در بازتولید عناصر هویتی و درون‌زا گرفتار می‌شود. رئیس‌نژاد تلاش دارد نظریه‌ای در روابط بین‌الملل ارائه دهد، اما برخلاف بهارچوب مبصده، بحث او بر هیچ درک مشخصی از ساختار نظام بین‌الملل، بازیگران صدها، نهادهای و منطق همکاری و رقابت امنیتی جهانی و منطقه سیاست داخلی و خارجی در تأمین امنیت استوار نیست.

نتیجه‌گیری: آیا خروج از «تنهایی استراتژیک» ممکن است؟

مقایسه دو روایت از مفهوم «تهنای استراتژیک» نشان می‌دهد که قدرت یک نظریه نه در گستره تاریخی آن، بلکه در شفافیت مفهومی، انسجام حلیلی و توان آن برای فهم پویا واقعیت‌ها نهفته است. تهنای مصباحی را که با ساختار ساده اما منسجم، چارچوبی برای تحلیل سیاست خارجی جمهوری اسلامی در شرایط متغیر منطقه‌ای و بین‌المللی فراهم می‌آورد؛ به در صورت بازخوانی انتقادی همچنان قابلیت تحلیل بحران‌های اخیر -از- قبول مشروعیت منجاری تا تشدید فشارهای اقتصادی و منطقه‌ای و امنیتی- دارد. در مقابل، روایت ایران شهری ربنسی نژاد با افزودن عناصر فراتاریخی، روش‌شناسی و جغرافیایی جبری، سیاست را عملاً از دایره انتخاب، مسئولیت و شناسگری عقلانی خارج کرده و آن را به سطح جزئی‌ترین تاریخ‌زدگی سوق می‌دهد. در دیدگاه او، سراسر تاریخ خارجی نه محصول طراحی، مصالحه و نتیجه استراتژی است، بلکه نتیجه اجتناب‌ناپذیر طبیعت جغرافیا و حافظه تاریخی ملتی می‌شود. اگر سیاست خارجی عرصه انتخاب و توازن منابع قدرت نیست، نظریه‌ای که این امکان را نادیده بگیرد، نه فقط در سطح تحلیلی، بلکه در سطح شناخت و عمل نیز ناکارآمد خواهد بود. در نهایت، سؤال اصلی پیش‌رو جامعه و سیاست ایرانی این است: آیا می‌توان از وضعیت «تهنای استراتژیک» خارج شد؟ پاسخ ما، به عنوان جامعه ایرانی، به این سؤال فقط «بله» یا «نه» محدود نمی‌گردد. همان‌گونه که در آموزه قرآنی آمده «خداوند مال قومی را تغییر نمی‌دهد، مگر آنکه خودشان در حال خود تغییری پدید آورند» (سوره رعد، آیه ۱۴)؛ این اصل نه تنها بیانگر مسئولیت اخلاقی، بلکه یادآور بر امکان کنش و تحول سیاسی است. خروج از تهنای یعنی بازگشت به جایگاه سیاست‌ورزی عقلانی، از طریق بازسازی یوندهای مؤثر با جهان خارج. تعامل مسئولانه با بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی و بازتعریف منافع ملی در پرتو واقعیات متغیر، و این در نهایت، یعنی بازگشت به سیاست؛ همان‌طور که رهبران فکری و دولتی ایران در یک جزیره جداافتاده با منطق درونی احساسی-راتاریکتری، بلکه در پیوند با سازوکارهای جهانی قدرت، نظم و تحول می‌بینند. در این صورت، برای فهم تحولات آن، توجه به تعاملات محلی، منطقه‌ای، بین‌المللی و جهانی گریزناپذیر است. نظریه‌هایی که بر تعامل، مقایسه و زمینه‌مندی تاریکی تأکید دارند، ظرفیت به مراتب بیشتری برای بهره‌ری سیاست خارجی ایران در جهانی به شدت متغیر فراهم می‌آورند. فقط همان در راهمانی برای کمک بیشتر در این تبدیل شود.

برجام در گام آخر

عملیاتی سازی مکانیسم ماشه و پیامدهای آن

محمد محمودی کیا

فرایند یا چالش حقوقی مبنی بر بی اعتباری پس از خروج آمریکا از برجام، موضوعاتی که اثربخشی چندانی در برابر بازگشت تحریم‌ها داشت و اثر مقطعی دارد. با این وصف، سؤال اساسی که آیا تئوریک‌ای اروپایی حاضر در شورای امنیت را فعال‌سازی کرده هر چند از منظر سنس‌پک یک فرایند خودکار و مهارناپذیر است، بخلاف در آن وجود دارد، روسیه و چین به عنوان حاضر در برجام و نیز از اعضای دائم شورای امنیت می‌توانند از طریق ممانعت حد و توازن در صورت ارائه پیشنهاد پیش‌نویس قطعنامه راه‌اندازی تحریم‌ها، تأخیر در روند از طریق طولانی‌کردن کمیسیون مشترک برجام؛ چالش حقوقی از دید به بی‌اعتباری مکانیسم پس از خروج آمریکا منع اجرای آن شوند؛ بنابراین اگرچه مکانیسم بین‌المللی غیرقابل وثاق است، اما عملاً می‌توان با تئوریک‌های قانونی که آن را موقوف کرده آن امکان نیز در صورت در سطح نظام و شرایط حاکم بر موازنه بازیگران آن بازی گردد. با این حال، در صورتی که مکانیسم ماشه و بازگشت مجدد تحریم‌های امنیت سازمان ملل متحد، می‌توان انتظار داشت که بازوهای نظیر کاهش رشد اقتصادی و بدین‌ها برای تجاری و بانکی، افزایش سطح تورم و ارزی، کاهش درخسور توجه درآمدهای نفتی و تحریم‌های ۲۰۱۲-۲۰۱۵ و نیز اختلال در کالاهای اساسی مواجه شود. در مقابل نیز تفریق بود ایران نیز با تکیه بر تجربیات سال‌هاه‌ها شبکه‌های غیررسمی (مانند فروش نفت، ترانزیت، بتواند بخشی از این فشارها را جبران بکند که امکان عملیاتی‌سازی مکانیسم ماشه قطع از زمان محتمل می‌کند، پرهزینه‌بودن کالای برای منافع آمریکا در منطقه است. جنگ ۱۲ روزه، نیروهای مسلح ایران نشان از تأقند و اطلاعاتی درخور توجهی خود را در دسترس دیگر، ضعف دیپلماتیک اروپا نیز می‌تواند برای این اقدام باشد. کشورهای اروپایی پس از مذاکرات اخیر ایران و آمریکا، ممکن است برای مکانیسم ماشه به دنبال بازسازی اعتبارات، بنابراین استفاده از گزینه اسپک به عنوان راه‌اندش مجدد به جنگ نظامی انتظار داشته‌ای و دردهای جنگ اقتصادی و نیز بی‌ثباتی درباره ایران می‌تواند گزینه جایگزین و مرجع به منظور مهار ایران یا تحمیل اراده خود بر آن منظر فعال‌سازی مکانیسم ماشه و بازگشت شورای امنیت می‌تواند به عنوان یک جنگ تمام‌عیار علیه ایران عمل کند و حتی جایگزین در تحکیم نظامی مستقیم شود. این سناریو از قابل ردیاری است.

مکانیسم ماشه به عنوان ابزار جنگ اقتصادی یا زمینه ساز جنگ نظامی

های بازگشتی ناشی از مکانیسم ماشه می‌تواند
س‌های حیاتی اقتصاد ایران از جمله نفت،

جدول ۵۰۹۷ طراح: بیژن گورانی

حل سودوکو ۴۰۹۲

F	A	A	F	V	q	i	P	S
V	i	q	A	P	S	A	F	F
F	S	P	F	A	i	V	A	q
P	V	S	A	F	F	A	q	i
i	F	F	q	A	V	S	A	P
A	q	A	i	S	P	F	S	F
S	F	F	P	i	A	q	V	A
A	P	V	S	q	F	F	i	A
q	A	i	V	F	A	P	S	F

F	V	9	A	F	1	S	F	Q
F	F	1	V	Q	S	F	9	A
S	A	Q	F	9	F	V	1	F
A	Q	F	F	F	V	1	S	9
F	9	S	F	1	A	Q	F	V
V	1	F	Q	S	9	A	F	V
1	S	A	9	V	F	V	Q	F
Q	F	F	S	A	F	9	V	1
9	F	V	1	F	Q	F	A	S

حل جدول ۵۰۹۶

[illegible]

سودوگو سخت ۴۰۹۳

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

یون‌های حل‌جدول سودو کو

سطر و ستون باید اعداد یک
شود. بدیهی است که هیچ
عددی نباید تکرار شود.
هر مربع 3×3 اعداد یک تا
نوشته شود و در نتیجه هیچ
عددی نباید تکرار شود.

سودو کو ساده ۴۰۹۳

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو و Sudoku یک واژه ترکیبی به معنای عدد‌های بی تکرار و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک راجع در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

خبرهای روز

سکونت جنگ زده ها در ۷ هتل

ایستاد: معاون رئیس‌جمهور در امور خانواده و زنان با بیان اینکه بیش از هفت هتل پذیرای اسکان موقت خسارت‌دیدگان است و کل هزینه‌ها در حدود ۱۰۰ میلیارد تومان است، گفت: «بخشی از مدارک شناسنامه‌ای، گواهینامه و... را این‌ها ندارند که بتوانند دنبال این کارهای پیچیده می‌آیند و این‌ها این خدمات را به خودشان اختصاص می‌دهند و به خاطر ارائه خدمات هویتی به این افراد در هتل‌ها مستقر می‌شوند. زرها به‌روزآذر دربارهای پیگیری‌های دولت برای رفع مشکلات مربوط به ۱۲ روزه گفت: «خسارت‌دیدگان به خسارت‌دیدگی است. مسائل مربوط به خسارت‌دیدگی است. ۱۲ روزه در حال بررسی است. متأسفانه برخی از هم‌وطنان ما را از دست داده‌ایم اما اکنون مجموعه زیادی از افراد هستند که منازل آنها دچار آسیب شده است». او با بیان اینکه این خسارت‌دیدگی‌ها را دو سطح افتاده است، افزود: «برخی از آسیب‌دیدگی‌ها متوسط بوده، یعنی منزل هنوز قابل سکونت است، اما احتیاج به ترمیم دارد که در استان‌ها اختیارات کامل به استانداران و در شهر تهران به شهرداری‌ها تفویض شده است. استانداران و شهرداری‌ها اقدام کرده‌اند. شیشه‌ها منازل را انداخته و اگر منازل دچار حریق شده باشند یا به هر حال نیاز به تعمیرات جزئی باشند، کامل انجام می‌شود. معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده با بیان اینکه متأسفانه برخی از منازل دیگر قابل سکونت نیستند، ادامه داد: «در حال حاضر همه افرادی که در این منازل بودند، در هتل‌ها اسکان داده شده‌اند. به‌روزآذر با بیان اینکه بیش از هفت هتل پذیرای اسکان موقت خسارت‌دیدگان است، گفت: «کل هزینه‌ها را دولت تقبل کرده است.

هشدار یلیس به کنکوری‌ها

رئیس پلیس فتای اراجا با همدار، درباره افزایش فعالیت مجرمان سایبری در آستانه کنفرانس سراسری، از داوطلبان خواست به‌هیچ‌وجه فریب وعده‌های روعیفن در فضای مجازی مبنی بر فروش سولات، ارائه پاسخ‌نامه تضمینی یا قبولی صددرصدی را نخورند و از آواریز وجه به حساب‌ها با کیف پول‌های رمزآری ارائه‌شده از سوی گردآندان کال‌ها و صفحات فعال در شبکه مجید با حوزه‌ها خودآری کنند. فیدر آشاره به ریدرسیان فعالیت باندهای کلاهبرآری گفت: «برخی آفراد سودآو اجتماعی، به‌سواستفاده از غفغنه و نگرانی داوطلبان، آقام به راه‌آندآری کال‌ها و فریبنده مآسانی می‌کنند که با وعده‌های آفریننده خودآری فروش سولات آصلی، پاسخ‌نامه‌های تضمینی و تضمین قبولی به دنبال آخآی و کلاهبرآری هستند».

		୨	୮	ୱ			
	୮	୫		୧		୮	
			୨			୩	
୮	୧		୩				
				୮		ୱ	୮
	୨			୨			
	୩			୩		୮	୫
			୫	୨	୨		

	Y	6		Y			Δ		
				Y	Δ	1			
1						Y			
Λ	Y			1	Y				
6	Y			9			Y	Δ	
			Δ	6			Λ	1	
		Y						6	
		9	Y	Λ					
	Λ			Y		Y	Y		

[illegible]

ی:

۱- مهرهای در شطرنج- میوه‌ای با ظم
و شیرین- افزون ۲- کلمه شرط- ناشی و
تربیه- اهل قبور ۳- حواری خائن- غلاف
سیر- عقیده ۴- انبار گندم- جامه صافکن-
ز- از چهره‌های مؤثر حزب نازی ۵- زادگاه
ببیر- ساغر ۶- قصد و اراده- سربست- خط
پان- زان عرب ۷- شمشیر بلند سامورایی‌ها
۸- گذرگاه سیل- پیشنهاد لشکر- بیماری
سی جانوران گوسفند ۹- نژاد مردم پرو- از